

Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban!

Megjegyzések Mikulás Gábor hozzászólásához

Öszinte örömmre szolgál, hogy a TMT 2004. évi 9. számában publikált „Hogyan tovább? Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban” című tanulmányom nem maradt visszhang nélkül, Mikulás Gábor leírta reakcióit a kérdéskörrel kapcsolatban.

Mikulás Gábor cikkéhez négy rövid észrevételt fűzök:

1. Az üzleti információszolgáltatás nagyon is könyvtári kategória. Tudni kell, hogy *nem csak az üzletemberek kereshetnek (sőt: keresnek) üzleti információt a könyvtárakban*, hiszen a mindennapi életben, az átlagpolgároknak is egyre gyakrabban van szükségük üzleti vonatkozású információkra. Hasznos lehet, ha ismerjük, és össze tudjuk hasonlítani például az egyes bankok által kínált betéti kamatokat vagy hitelkondíciókat, de az sem mellékes, ha képesek vagyunk ellenőrizni, vajon csődeljárás alatt áll-e az általunk valamiféle munkavégzésre kiszemelt, és a teljesítés előtt előleget kérő vállalkozó stb. Ez is mind üzleti információ – persze az alapkategóriából.
2. Meggyőződésem, hogy az egyes könyvtártípusoknak – szisztematikus és fokozatos fejlesztéssel – eltérő szerepet szükséges vállalniuk az üzleti információszolgáltatásból, ha úgy tetszik a szolgáltatások differenciálódása evidenciaként említhető e területen (is). Nem várható el ugyanis, hogy egy iskolai könyvtáros befektetési elemzéseket készítsen egy 4. osztályos általános iskolás részére, vagy egy falusi könyvtár szakembere versenytársfigyelést végezzen a helyi pék megrendelésére... Más a feladata egy kisvárosi közkönyvtárának, és más egy gazdasági profilú felsőoktatási intézmény vagy tudományos intézet szakkönyvtárának. Az elsőként említett nagyon jó, ha *kiindulópontokat ad használójának*, segít az eligazodásban, utóbbiak pedig már *professzionális szolgáltatásokkal* kell, hogy a hozzájuk fordulók rendelkezésére álljanak. A vállalati könyvtárakról, újabb elnevezéssel információs központok *kiemelt (és speciális) feladatairól* nem is beszélve.
3. Mikulás Gábor a 3. javaslatot *újrafogalmazná* cikkemben. Megjegyzem, hogy könyvtárosként

és közgazdászként teljes mértékben *tisztában vagyok az igényfelmérés (piackutatás) fontosságával*, egyetemi oktatói munkám során kiemelt szerepet szánok ennek a kérdéskörnek, melyről a TMT 2004. 11. számában közölt, „Business – informatikus könyvtáros hallgatóknak. A vállalkozói, üzleti információ oktatása a felsőfokú könyvtárosképzésben” című dolgozatomban szólok, illetve doktori (PhD) értekezésem is külön fejezetben tárgyalja mindezt. Az általam felsorolt mikrokörnyezeti feladatokat *nem időrendi és fontossági sorrendben tüntetem fel*, erre utal, hogy a felsorolás listajeleként nem számokat, hanem szimbólumokat használtam.

4. Az üzleti információszolgáltatás *nem csak pénz kérdése*. Hallgatóimmal sokszor tapasztaljuk, hogy például ingyenesen hozzáférhető szolgáltatások, adatbázisok garmadája állhat a leleményes könyvtáros rendelkezésére. Ezért hangsúlyozom mindannyiszor, hogy a kérdést nem lehet kizárólag anyagi okokra való hivatkozással a szőnyeg alá söpörni. *Szemléletváltással, akarattal, (ön)képzéssel* stb. sokat lendíthetünk az ügyön. Természetesen jó, ha kedvező anyagi, kormányzati stb. háttérünk is van, de ezt már részletesen kifejtettem.

Jelen folyóirat hasábjain, 2004 szeptemberében megjelent cikkemet figyelemfelkeltésnek (is) szántam, éppen abból a célból, hogy e mostohán kezelt terület ismét felszínre kerüljön, gondolkodjunk együtt, tegyünk közösen az üzleti információszolgáltatás előmozdításáért. Emiatt fogalmaztam meg mikro- és makrokörnyezeti teendőket, melyekkel természetesen lehet és kell is vitatkozni, ezért tisztelettel várom az érintettek további véleményét!

Kiszi Péter

(ELTE BTK könyvtártudományi tanszék)